

(3) IN ŠOLA?

Kako odprti so naši šolski sistemi za večperspektivne in transnacionalne pristope ter zlasti za regijo Alpe-Jadran? Če pogledate odloke, učne načrte in učbenike, boste morda postali pesimistični. Vendar ima šola v resnici še veliko več ponuditi. Vsi učitelji so suvereni pri oblikovanju šolskega vsakdana. In veliko je zanimivih izkušenj, o katerih lahko poročamo - o pobudah, projektih, zanimivih učnih urah, ki so se morda pravkar zgodile ... In v obilici učbenikov in učnih pripomočkov je zagotovo uporabno gradivo za vključevanje nadnacionalnih pristopov v pouk, ali so učitelji pri tem prepuščeni sami sebi? (Werner Wintersteiner/Nadja Danglmaier)

V italijanskih srednješolskih učnih načrtih perspektivni ali transnacionalni zgodovinski pristopi niso niti izrecno predvideni niti nakazani. Kar zadeva svobodno pobudo učiteljev zgodovine in problem presežanja učnih načrtov, lahko rečem (vendar se moje neposredne izkušnje v srednjem šolstvu končajo leta 1998), da transnacionalnega soočenja nisem doživel toliko v šolah, kjer sem poučeval, temveč na izpopolnjevanju za avstrijske srednješolske učitelje, ki sem ga skupaj z drugimi kolegi vodil na Koroškem pred približno tridesetimi leti. Ker je bil cilj tega tečaja seznaniti dijake z moderno in sodobno italijansko literaturo in zgodovino, sem seveda pazil, da z obravnavo nekaterih ostro protihabsburških vidikov italijanskega Risorgimenta ne bi užalil nacionalnega čuta dijakov.

Moja skrb se je izkazala za neutemeljeno, saj so moji avstrijski kolegi o odnosih med Habsburžani in italijanskim Risorgimentom vedeli zelo malo ali nič.

Druge koristne, čeprav precej fragmentarne prispevke k poučevanju zgodovine v drugih državah, tako evropskih kot neevropskih, sem spoznal ne le z branjem priložnostnih esejev, temveč tudi z gostoljubnimi izmenjavami mojih dijakov na videmski jezikovni gimnaziji z nemškimi, angleškimi, nizozemskimi in avstralskimi dijaki.

Kolikor vem, je v Italiji teren sistematične izmenjave na nadnacionalni ravni še vedno deviški: manjka predvsem ustrezna didaktična podpora v obliki učnih načrtov, besedil in multimedije.

Po drugi strani pa je v višjih srednjih šolah čas, namenjen pouku zgodovine, minimalen in se uporablja izključno za izvajanje učnih načrtov ter pisnih in ustnih izpitov, tako da se organsko raziskovanje in skupinsko delo le redko pripravljata.

Tako v osnovnih kot v srednjih šolah (t. i. "obveznih šolah") bi lahko in morali veliko več prostora nameniti multikulturni vzgoji, namesto tega pa ... (Carlo Enrico Tincani)